

Na temelju članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i članka 10. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), ministar gospodarstva i održivog razvoja donosi

ODLUKU

o sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine

I.

Donošenjem ove Odluke utvrđuje se konačni sadržaj strateške studije utjecaja na okoliš za Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Plan). Odluka se donosi u okviru postupka strateške procjene utjecaja na okoliš koji je započeo Odlukom o provođenju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine (KLASA: 310-01/21-03/67, URBROJ: 517-07-1-1-21-2 od 8. rujna 2021. godine).

Polazišne osnove, razlozi i pravna osnova donošenja Plana

II.

Na temelju Strategije energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 25/2020, a u vezi s člankom 5. stavkom 5. Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika („Narodne novine“, br. 52/18, 52/19 i 30/21), ministar gospodarstva i održivog razvoja donio je Odluku o izradi Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine (KLASA:310-01/21-03/67, URBROJ: 517-07-1-1-21-1 od 22. srpnja 2021. godine).

Na temelju članka 63. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članka 5. stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17) te Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika („Narodne novine“, br. 52/18, 52/19 i 30/21) i Odluke o izradi Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske (KLASA:310-01/21-03/67, URBROJ: 517-07-1-1-21-1 od 22. srpnja 2021. godine) ministar gospodarstva i održivog razvoja donio je Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine (KLASA: 310-01/21-03/67, URBROJ: 517-07-1-1-21-2 Zagreb od 8. rujna 2021. godine).

Razlozi donošenja su prvenstveno potreba za usklađivanjem sa Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu i Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Smjernice, ciljevi i mjere koji će se definirati Planom

III.

Ciljevi Plana su utvrđivanje geotermalnog potencijala Republike Hrvatske i iskorištavanje obnovljivih izvora energije (geotermalna energija) te određivanje prostora, prihvatljivih tehnika istraživanja i eksploatacije, primjenjivih metoda u aktivnostima te način upotrebe geotermalne energije kod krajnjeg korisnika. U sadržajnom dijelu potrebno je definirati pojedine zahvate iz sadržajne strukture Plana, odrediti planske mjere, kriterije i uvjete za provedbu tih zahvata u prostoru te posvetiti u budućnosti veliku pažnju u racionalizaciji planskog i stvarnog korištenja u odnosu na stvarne potrebe i mogućnosti.

Područje obuhvata Plana su sljedeće županije: Karlovačka županija, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Međimurska županija, Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Koprivničko-križevačka županija, Sisačko-moslavačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Virovitičko-podravska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija i Vukovarsko-srijemska županija.

Planom razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske osigurava se usklađenost sa strateškim opredjeljenjima i politikom Republike Hrvatske prema obnovljivim izvorima energije te smjernicama i ciljevima Europske Unije vezanim uz energetska politiku te Europski zeleni plan.

S obzirom na to da navedeni Plan može imati određene utjecaje na sastavnice okoliša i okolišna opterećenja obuhvaćenog područja, a u svrhu sprječavanja pojave negativnih djelovanja, strateška procjena istih bit će izrađena integralnim i sustavnim pristupom s obzirom na postojeće okolišne uvjete, poštujući nacionalni i europski zakonodavni okvir.

Konačno utvrđeni sadržaj strateške studije

IV.

Strateška studija treba sadržavati i poglavlje Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Rješenju Uprave za zaštitu prirode, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I-612-07/21-37/243, URBROJ: 517-10-2-3-21-2 od 3. rujna 2021. godine).

Strateška studija obvezno sadrži poglavlja:

1. kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske i odnosa s drugim odgovarajućim planovima i programima;
2. pregled postojećih podataka o stanju okoliša i moguć razvoj okoliša bez provedbe Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske, koji mora sadržavati sljedeće:
 - geološke značajke i tlo - stratigrafija, tektonika, geofizika (potresi i geološki rizici), hidrogeologija, geomorfologija
 - kopnene vode (površinske, podzemne, vodonosnici) i more
 - klimatske značajke i kvaliteta zraka
 - vodna tijela vezana uz provedbu Plana

- bioekološke značajke - bioraznolikost, tipovi staništa, zaštićene i/ili ugrožene životinje i biljke, zaštićena područja
 - stanovništvo i zdravlje
 - materijalna dobra i ekonomske djelatnosti (npr. infrastruktura, poljoprivreda, lovstvo, šumarstvo, akvakultura, industrija, promet, turizam...)
 - kulturna baština i krajobrazne značajke
 - postojeća okolišna opterećenja;
 - socioekonomske podatke
3. okolišne značajke područja na koja provedba Plana može značajno utjecati;
 4. ciljeve zaštite okoliša i prirode uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na Plan, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša i prirode uzeti u obzir tijekom izrade Plana
 5. postojeće okolišne probleme koji su važni za Plan, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode;
 6. opis i vrstu aktivnosti vezano uz istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda koji se očekuju na predmetnom prostoru te njihov posljedični utjecaj na okoliš. Aktivnosti koje se očekuju tijekom istraživanja i eksploatacije uključuju istražno i eksploatacijsko bušenje, snimanje 2D i 3D seizmike, gradnja eksploatacijskih postrojenja i cjevovoda, proizvodnja otpada, izgradnja novih prometnica, održavanje, dekomisija (čišćenje i uklanjanje postrojenja). Ove aktivnosti mogu imati utjecaja na prirodu i širi okoliš na više načina: npr. buka koja se razvija tijekom snimanja seizmičkih mjerenja i bušenja, fizičko oštećenje tla i vegetacije te geoloških struktura, poremećaji u staništima te mogući gubitak staništa, povećana količina prašine uslijed povećanog transporta kamionima, zagađenje voda, tla i zraka i sl.;
 7. opis postojećih mjera kontrole i zaštite, uključujući mjere sprječavanja, smanjivanja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske, te postojeće i predviđene mjere praćenja;
 8. prepoznavanje vjerojatno značajnih utjecaja (sekundarni, kumulativni, sinergijski, kratkoročni, srednjoročni i dugoročni, stalni i privremeni, pozitivni i negativni) na okoliš, uključujući biološku raznolikost, ljude, biljni i životinjski svijet, tlo, vodu i upravljanje vodama, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međudnose, a koje bi očekivane aktivnosti Plana mogle imati na okoliš te izdvajanje posebnih područja vezanih uz staništa programa Natura 2000;
 9. procjena klimatskih promjena na području Plana, utjecaj na aktivnosti i procjena ranjivosti na klimatske promjene
 10. predložene mjere kontrole, mjere prilagodbe, zaštite i praćenja stanja okoliša;
 11. kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih varijantnih rješenja, obrazloženje najprihvatljivijeg varijantnog rješenja Plana na okoliš i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka;

12. Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu izrađenu sukladno Zakonu o zaštiti prirode koja sadrži sljedeća poglavlja:

- podaci o ekološkoj mreži:
 - opis ekološke mreže na koje provedba strategije, plana ili programa može utjecati
 - kartografski prikaz područja ekološke mreže u odgovarajućem mjerilu sukladno mjerilu kartografskog prikaza strategije, plana ili programa
- opis mogućih značajnih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu:
 - vjerojatnost, trajanje, učestalost, jačina i kumulativna priroda (procjena rizika) mogućih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu
- prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu
- zaključak:
 - konačna ocjena prihvatljivosti strategije, plana ili programa za ekološku mrežu uz primjenu predloženih mjera ublažavanja

13. kratak sadržaj podataka iz gornjih navoda rječnikom prilagođen javnosti (ne-tehnički sažetak).

Pored navedenih obaveznih poglavlja, Strateška studija sadrži zahtjeve koji su utvrđeni prilikom određivanja sadržaja strateške studije u postupku prikupljanja mišljenja od tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i tijela jedinica područne (regionalne) samouprave.

Popis tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja strateške studije

V.

Na sadržaj strateške studije očitovale su 14 od 20 tijela te su mišljenja odnosno prijedloge imala sljedeća tijela: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu prirode, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Vukovarsko – srijemska županija, Zagrebačka županija, Sisačko – moslavačka županija, Virovitičko – podravska županija, Osječko – baranjska županija, Grad Zagreb, Požeško – slavonska županija, Varaždinska županija.

Popis tijela koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja strateške studije:

1. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije;
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode
3. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom;

4. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine;
5. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture;
6. Ministarstvo poljoprivrede;
7. Grad Zagreb;
8. Zagrebačka županija;
9. Karlovačka županija;
10. Međimurska županija;
11. Krapinsko - zagorska županija;
12. Varaždinska županija;
13. Koprivničko – križevačka županija;
14. Sisačko – moslavačka županija;
15. Bjelovarsko – bilogorska županija;
16. Virovitičko – podravska županija;
17. Brodsko – posavska županija;
18. Osječko – baranjska županija;
19. Požeško – slavonska županija;
20. Vukovarsko – srijemska županija.

U svrhu utvrđivanja sadržaja studije provedena su usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije, te su 7. listopada 2021. godine, provedene konzultacije s predstavnicima tijela od kojih su dopisom zatražena mišljenja.

Osnovni podaci o izrađivaču strateške studije

VI.

Sukladno Odluci o izradi Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine (KLASA: 310-01/21-03/67, URBROJ: 517-07-1-1-21-1 od 22. srpnja 2021. godine), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nositelj je izrade Plana, te je i nadležno tijelo za donošenje Plana, dok je izrađivač Plana Agencija za ugljikovodike.

VII.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i Pravilniku o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 57/10) stratešku studiju izrađuje pravna osoba koja ima suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i poslova izrade studija o značajnom utjecaju strategija, plana i programa na okoliš.

Stratešku studiju Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine izradit će pravna osoba koja ima suglasnost za poslove izrade studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš, kao i izrade poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu, po provedenom postupku javne nabave za predmetnu uslugu.

VIII.

U svrhu informiranja i sudjelovanja javnosti u pitanjima zaštite okoliša, informacija o pokretanju postupka strateške procjene i izradi strateške studije objavljena je na internetskoj stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja 27. rujna 2021. godine.

Tijekom proteklog razdoblja nisu zaprimljena mišljenja i/ili prijedlozi javnosti na sadržaj strateške studije.

IX.

Na temelju Uredbe, a sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i odredbama članka 5. stavka 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja objavit će ovu Odluku na svojoj internetskoj stranici.

X.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 310-01/21-03/67

URBROJ: 517-07-1-2-21-28

Zagreb, 22. prosinca 2021. godine

